

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Ecclesia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

tur mala sequentia.

2 **E B R I E T A S** non plena, vt cū quis est bene confortatus, & sibi videtur quod domus mouetur, quādo est voluntaria, non est mortalis, licet sit graue peccatū, citra tamen mortale, quia ratio non obumbratur. Hæc secundū mentem Thom. secunda, secundæ. q. 150. a. 1. & 1. & Caiet. ibi.

3 **Q V I** semel voluntariè inebriatur, mortaliter peccat, sicut qui frequenter, ideo non prima, neque secunda, vel tertia vice est mortale, sed tantū quando sciens, vel volens incurrit, licet doct. dicant, quod qui frequenter inebriatur peccat mortaliter. Præsumitur enim quod qui frequenter inebriatur, percipiant virtutem vini, & sic præsumptiuè loquuntur, & non vt verè est.

4 **D A N S** operam, vt aliquis inebriatur, siue propter solatium, siue propter aliud, nisi fieret ratione medicinæ, eum debitis remedijs, ne ex hoc exponatur alicui peccato mortali, secundum Ar. flor. 2. par. tit. 6. capit. 3. §. 2. mortaliter peccat. c. culpa. de iniur. & dam. da. peccato enim consentire videtur mortali.

5 **I N E B R I A N S** ob sanitatem cōsequendam, & medicus hoc consulens, cū debitis remedijs (vt dictū est) non peccat mortaliter, secundū Caiet. quādo aliter procurari nō potest sanitas: etiā hoc elicitur ex Th. secūda secundæ supra, licet Ar. flor. supra, & quidam alij, videantur oppositum tenere.

6 **C L E R I C I** ebriosi deponuntur, si sunt in sacris, & moniti non desistat. Si sunt in minoribus priuantur communionē de vita & honestate clericorum. c. à crapula. & cap. clericus. Et miles propter ebrietatem remouetur à militia. l. omne delictum, ff. de re milita.

7 **C L E R I C V S** non debet bibere vinum sine aqua, & in vno prandio, tantū trina potatione debet esse contentus, sicut mandatur in dict. ca. à crapula. & cap. quando. 43. d. vbi Panor. mouet dubium, an contrafaciens mortaliter peccet: & concluditur, quod

tantū mandatur temperare se à vino ne inebrietur, ideo nō peccat mortaliter contrafaciens, nisi propter ebrietatem, vel contemptum, vel se periculo ebrietatis, verisimiliter exponit.

8 **E B R I V S**, cuius ebrietas peccatum non fuit, occidens, vel mutilans, non efficitur irregularis (licet aliqui dicant oppositum) sed quia in clem. vnica. de hom. excipiuntur furiosi, quod occidens non incurrit irregularitatem, de qua specie videntur esse ebrii, ideo nō videtur quod tales incurrat. Hoc sequitur Panor. c. quia diuersitatem. de concessio. præbend. & Angel. etiam quod ebrietas fuerit peccatū. Richar. in .4. d. 15. & Thom. tenent, quod incurrit, quando ebrietas fuit peccatum, etiam citra mortale. infra, Irregularitas §. 6. 7. 8.

9 **C E S T A** per ebrium quando nō est cōpos mentis, non tenent, secus quando non est propriè ebrius, licet sit confortatus, scit tamen quid agit, quamuis ei per iuris misericordiam succurratur, secundū glos. in c. ex literis. de diuor. nec potest matrimonium contrahere, secundum Veruer. eo quod non potest consensum liberum rationis habere, secus si rationis vsu non omninō careat.

ECCLESIA.

ECCLESIA quæ est congregatio solū bonorū, & dicitur catholica, & non habere maculam, neque rugam, quæ tempore mortis Christi fuit tantū in beata virgine. c. quauis. d. 21. & hæc circa bonos mores & ea quæ sunt fidei, non potest errare supra, Cōcilium. §. 3. & Caieta. secunda secundæ q. 1. a. 1. ad 3. dubium.

ECCLESIA solus Christus fundauit, eius ministerium commisit Petro, & successoribus eius in edificacionem, & non in destructionē, secundū Tho. 3. libr. de re. prin. c. 1. & quilibet tenetur in hære ecclesie tanquam regulæ infallibili, secundum Tho. secūda secundæ. q. 1. & in canonizatione sanctorum, piè creditur, non errare ibi, supra, Colere. §. 3.

3 ALIA est ecclesia materialis, videlicet cathedralis, id est, episcopalis, vel principalis, quæ dicitur matrix, alia est parochialis, id est, baptismalis. c. venerabili de verb. signi. & c. ex transmissa de rescrip. quomodo consecratur, & à quo, supra, Consecratio. §. 1.

4 NEMO ecclesiam ædificare potest, sine licentia Episcopi, qui primū lapidem ponit, figit cruce, cæmiteriū de signat, sufficientem petit dotem; sine qua ecclesia consecrati non potest. c. nemo elect. 1. & c. placuit. de condi. d. 1. exceptis ecclesijs mendicantium. Et sufficit pro dote assignare vnum prædium, pro vno pari boum, totaliter liberum. cap. 1. decen.

5 EXEMPTI, in locis non exemptis, non possunt construere oratoria, ecclesias, vel capellas, sine diœcesanorū licentia, nec in sic constitutis celebrari facere, vel celebrare tempore interditi, in casibus non expressis, alias per ordinarium compesci debent & propter hoc, si eorum conseruatores sententias ferrent contra ordinarios, non valeret. de priuileg. capitul. autoritate. lib. 6 in locis verò exemptis, nullus ædificare potest sine licentia sedis apostolicæ, in d. capit. autoritate. De erectione altaris. supra, Altare. §. 2.

6 ECCLESIA in alieno solo fundata, domino fundi sciente, & non contradicente, erit omnino libera, & sibi imputetur. ar. in can. si seruus. de. 54. Si verò dominus ignorauit, Ecclesia remanebit libera, & consecrata, nec efficietur censualis laico, ædificator tamen teneat dominum seruare indēnem, vel etiam episcopus, si ponendo primū lapidem, vel eam consecrando fuit negligens. in dict. can. nemo. & 14. quæst. vltim. cap. comperimus. Quod si solum erat alterius ecclesiæ, vel collegij, debet ei restituere hoc modo, quod ecclesia consecrata, sit ei subiecta, quo ad ius patronatus. in can. apostolicos. 2. quæst. 2. & 17. quæst. 4. c. q.

7 ECCLESIA reparatione indigēs, si portionem ad fabricam habet, de

ea debet reparari. cano. vno. 10. quæst. 1. quod si non sufficit, rector & alij in ea beneficiati conferre debent. cap. 1. eod. titul. in quo standum est dispositioni maioris partis capituli. capit. fin. de his quæ fiunt à mai. par. capi. & vbi est consuetudo, tenentur laici facere expensis proprijs, cum ibi percipiant sacramenta & audiant diuina. c. quicunque. 16. q. 7. & possunt compelli seruare talem consuetudinem. cap. ad apostolicam. de simoni. intellige tamē quando populus non eget. Vide Panor. c. 1. de eccle. ædit.

8 ECCLESIA præcipuè consecrata, oratoria, monasteria, & huiusmodi, ad secularem habitationem, vel prophanos vsus, non debet reuerti. ca. quæ semel. 16. quæst. 3. nec hospitalia ad alium vsus. capit. ad hæc. de reli. do. de lignis tamen, & lapidibus destructi monasterij, potest dormitorium, vel alius honestus locus constitui: secundum gloss. in d. cap. quæ semel. supra, Consecratio. §. 11.

9 OBLATIONES factæ capellæ, eadē ecclesiæ parochiali, infra quam est sita, secundum Panor. capi. pastoralis. de his quæ fiunt à præla. Ex hoc infert Anto. de But. ibi, quod oblationes factæ imagini pictæ, in muro alicuius parochiæ, cedunt ecclesiæ parochiali, quando scilicet fiunt intuitu ecclesiæ parochialis, aliās non. Et oblationes, quæ fiunt celebranti in ecclesia alterius, sunt rectorum illius ecclesiæ, nisi sit Episcopus in propria diœcesi, vel archiepiscopus in tota prouincia: secundum eundem Anto. de Butrig. infra, oblatio. §.

10 QVICQVID fuerit emptū, de pecunijs ecclesiæ, est ecclesiæ. c. 1. 72. q. 1. quia statim acquisitum sit ecclesiæ, nec poterit alienari, licet antè potuisset pecuniam, qua emit fundum, alienare: intuitu pietatis, siue sit emptū nomine ecclesiæ, siue nomine alieno. cap. 1. de pecu. cle. Nec differt, an pecuniam ecclesiæ habuerit furtiuè, vel ex deposito.

11 ECCLESIA pro alienis debitis non potest obligari, nec eius possessiones & qui

& qui obligauerit, erit suspensus ab administratione temporalium, & spiritualium, de solut. cap. 2. hanc tamen sententiam episcopus poterit relaxare: quia Papæ non reservatur. capitu. nuper. de senten. excommu. hæc tamen pœna episcopos non comprehendit. c. quia periculosum. in. 6. de senten. excommuni.

²² **N**UILLVS propter aliquod ius, quod habet in ecclesia, magnam eius utilitatem impedire potest. c. cum accessisset. de consti. Quomodo de nouo vsurpant regalia, vel collectas in ecclesia, sunt excommunicati, infra, Excommunicatio. 38.

²³ **C**LERICVS recipiens ecclesiam à laico, vel retinens collatam, si monitus non resignauerit, ab officio, & beneficio suspenditur, & deponendus, si contumax perseverauerit, laicus verò excommunicandus. capitu. præterea. de iure patronat. supra, Beneficium. §. 15.

²⁴ **L**EGATVM factum ecclesie constructuæ seu monasterio, debet solui cum fructibus medij temporis: secundum Panor. in ca. nos quidem. de test. quia textus d. c. dicit, quod debent solui sine diminutione. hoc enim est in fauorem ecclesie, vel monasterij, quæ si fuissent constructa, ita reliquissent tunc, & non in diem.

²⁵ **E**CCLĒSĪA parochialis non potest offerri illi, qui. 25. annu non atrigit & collatio ipso facto nulla est, & tenetur qui assumitur infra annu fieri sacerdos, à tempore commissionis, & ad præpessionis, aliàs est priuatus, & vacat. Tenetur etiam residere, licet in hoc possit episcopus dispensare ad tempus, ex causa. c. licet cano. de elec. in 6. Episcopus propter studium potest dispensare, vt non promoueat. supra, Beneficium. §. 84. 85. Si verò taliter assumptus, non potuit ordinari aliquo adueniente impedimento, sine culpa tamen sua, non incidit in pœnam. dict. capit. licet. secundum Ioan. Andr. in regula, imputari. de regul. iur. in 6. in mar. Quomodo donatio in infinitu potest fieri ecclesie ab-

que insinuatione, suthet. colum. 2. de non alien. aut permut. rer. ecclesi. §. si minus.

ÆDIFICARE.

¹ **P**OTEST quis ædificare in re sua, etiam cum alterius nocimento, dummodo animo iniuriandi hoc nõ faciat, nec peccat, nec tenetur illi de aliqua: quia qui vitur iure suo, nulli iniuriam facit. Si autem animo iniuriandi hoc facit, conueniri potest actione iniuriarum. vt li. fina. ff. de iniurijs.

² **Æ**DIFICANS in solo alieno, ordinarie perficit ædificiu, & efficitur eius, cuius est solum. insti. de re. diui. Intelige si sine licentia, vel scienter, vel non bona fide hoc fecit: quia si bona fide credens in proprio fundo ædificare, in conscientia secundu aliquos dominu fundi tenebitur, vel fundu eidem vendere, vel satisfacere pro expensis ædificij, iuxta arbitriu boni hominis, si tamen dominus fundi potest hoc facere sine suo damno, aliàs non credo tene ri in conscientia.

³ **Æ**DIFICANS de reb⁹ ecclesie in fundo alieno, habebit ædificiu, & solum, tunc enim solum cedit ædificio, vt in cap. apostolicos. 12. quaestione. 2. secundum Ioan. Andr. Ecclesia tamen soluet pretium fundi. supra, Ecclesia. §. sexto.

⁴ **H**ABENS ius, vel causam in re à domino, vt emphyteota, feudatarius, & huiusmodi, & ædificans in fundo alieno, in quo tale ius habet, nõ perdit ædificiu, vel expensas, quando ædificiu erat eidem necessarium ad amplio rem vsu, quia dominus ei tenebatur. notat. insti. de rer. diuisio. §. ex diuerso.

⁵ **Æ**DIFICANS in proprio fundo de alieno, suu erit ædificiu, per l. adeo quidem. §. cum in suo. ff. acqui. re. domi. Sed si fuerit condemnatus, restituet duplu: in dict. §. ex diuerso. de iure verò, æstimationem, & ita etiam in conscientia.

⁶ **I**NTEDENS piscationi, si ædificat casam in litore maris, erit sua quæ

m § dia